

навіть розробляє) відповідні інструменти. Далі, провівши атаку, він одержує закрити інформацію і, нарешті, знищує всі сліди своїх дій. Ненадійний (неблагополучний) співробітник своїми діями може спричинити стільки ж проблем (буває і більше), скільки промисловий шпигун, до того ж, його присутність звичайно складніше знайти. Небезпека його несанкціонованого доступу до корпоративним даних набагато вища, ніж будь-якого іншого зловмисника.

Таким чином, інформаційна безпека є невід'ємною складовою системи економічної безпеки підприємства. Особливої уваги потребує реальне втілення запропонованих заходів щодо забезпечення інформаційної безпеки, які мають стати основою для формування та реалізації інформаційної політики підприємства, захисту інформації від внутрішніх та зовнішніх загроз.

Список використаних джерел

1. Курушин В.Д. Компьютерные преступления и информационная безопасность / В.Д. Курушин, В.А. Минаев. – М.: Новый юрист. – 2012. – 256 с.
2. Про основні засади інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки: Закон України від 9 січня 2007 р. // Офіційний вісник України. – 2007. – №8. – Ст. 273.
3. Сороківська О.А. Інформаційна безпека підприємства: нові загрози та перспективи [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchnu_ekon/2010_2_2/032-035.pdf.

Пронозюк О. І.,

студент напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» економічного факультету Кам'янець-Подільського Національного університету імені Івана Огієнка.
Науковий керівник: к.е.н., доцент Лисак В. Ю.

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙ В УКРАЇНІ

Інновації є головною рушійною силою економічного зростання [1]. Поняття «інновація» часто вузько трактується як «технологічна новинка». Однак його необхідно розуміти набагато ширше: «нововведення – це генерування, прийняття і впровадження нових ідей, процесів, продуктів і послуг» [2, с. 38].

Україна має свій унікальний досвід щодо впровадження інноваційної моделі економічного розвитку, який сьогодні можна охарактеризувати як досвід спроб і помилок. До 1991 року Україна мала потужний науковий потенціал європейського рівня, виділяючи на потреби науки і технологій близько 3 % ВВП - рекордний показник на ті часи (табл. 1).

Таблиця 1

Наукові кадри та кількість організацій, обсяг виконаних наукових та науково-технічних робіт в Україні з 1996 по 2012 рр.

Роки	К-сть організацій, які виконують наукові дослідження	Чис. науковців, осіб	Всього, у фактичних цінах	У тому числі				Питома вага обсягу виконаних наукових робіт у ВВП
				фундаментальні	прикладні	розробки	послуги	
				млн.грн.				
1996	1435	160103	1111,7	140,6	321,6	606,9	42,6	1,36
2000	1490	120773	1978,4	266,6	436,7	1106,3	168,8	1,16
2005	1510	105512	4818,6	902,1	708,9	2406,9	800,7	1,09
2011	1255	84969	10349,9	2205,8	1866,7	4985,9	1291,5	0,79
2012	1208	82032	11252,7	2621,9	2057,7	5369,9	1203,2	0,8

*Дані державного комітету статистики України

Уже в 1996 році кількість працівників, задіяних у виконанні НДДКР, скоротилася вдвічі, а сукупний рівень фінансування науки впав до 1,3 % ВВП [1].

В Україні є тенденція до поступового згортання науково-технічного потенціалу. З роками зменшилась кількість організацій, які виконують наукові дослідження й розробки на 16% в 2012 році в порівнянні з 1996, відчутно скоротилась чисельність науковців, а це близько 49% у 2012 в порівнянні з 1996, як результат зменшилась частка виконаних наукових і науково-технічних робіт у ВВП з 1,35 % до 0,8 %. Загалом дані таблиці свідчать про негативну динаміку наукових кадрів, кількості організацій та обсягу виконаних наукових та науково-технічних робіт в Україні.

Бюджетні видатки на науку, починаючи від 1991 року, не перевищували 0,4 % ВВП (табл. 2), при законодавчо визначеному мінімумі в 1,7 %. [3]

Таблиця 2

Динаміка витрат держбюджету на науково-технічні роботи в Україні з 1996 по 2010 рр.

Рік	1996	2000	2005	2008	2009	2010
Витрати Держбюджету на наукові та науково-технічні роботи в Україні, % ВВП	0,46	0,36	0,42	0,41	0,37	0,34

*Дані державного комітету статистики України

Витрати на наукову і науково-технічну діяльність в Україні щорічно зростають в абсолютному вимірі, але при цьому їхня частка у ВВП становить менше 1% ВВП. З кожним роком спостерігається скорочення частки держфінансування та наукоємності. Інноваційна діяльність фінансується здебільшого за рахунок власних коштів організацій, установ, та за рахунок коштів іноземних інвесторів. Найвагоміші наукові результати українські вчені здебільшого отримують лише завдяки подвигницькій праці в іноземних наукових центрах.

Упродовж уже майже 20 років в Україні ігнорується встановлена законом норма державного фінансування наукової та науковотехнічної діяльності на рівні 1,7% ВВП

Варто зазначити, що в Україні найнижчий серед значущих за науковим потенціалом держав показник бюджетних витрат на науку з розрахунку на одного дослідника (15,2 тисячі доларів за паритетом купівельної спроможності), який у 3–7 разів нижчий, ніж у розвинених державах, а також у 3,3 разу нижчий, ніж у Росії, у 3,6 разу – ніж у Польщі, у 4,1 разу – ніж у Чехії [6]. Попри те, що суспільство має значний інноваційний, інтелектуальний і творчий потенціал, цей потенціал практично не має значного впливу на економіку.

Україна прагне приєднатися до ЄС, але ставлення до власної науки у нас геть не схоже на європейське. Так, бюджетне фінансування науки в Україні в 8–10 разів менше, ніж, наприклад, у Франції, яку за багатьма параметрами можна зіставити з нашою державою. В Україні порівняно з Францією це співвідношення відрізняється в 2,5 разу й, звісно, не на користь науки [5].

Кількість підприємств, що займаються інноваціями з 2000 року зменшується, і вони є споживачами переважно іноземних розробок [3].

Попри те, що в Україні зберігся масштабний науковий комплекс, здатний ефективно продукувати результати світового рівня, науково-технічна та інноваційна сфера не виконує належним чином роль джерела економічного зростання.

Отже, основні проблеми полягають в тому, що:

- Темпи розвитку й структура науково-технічної та інноваційної сфери не відповідають попиту на передові технології з боку економіки.

- Пропоновані наукові результати світового рівня не знаходять застосування в економіці через низьку сприйнятливість підприємницького сектору до інновацій.

- У науково-технічній та інноваційній сфері триває втрата кадрів і скорочення матеріально-технічних засобів.

- Існує загроза переорієнтації вітчизняної науки на вирішення проблем інноваційного розвитку інших країн і перетворення України на експортера товарів і послуг у сфері інтелектуальної праці.

Список використаних джерел:

1. Семиноженко В. П. Яка інноваційна політика потрібна в Україні?// Наука та інновації. - 2011. Т. 7. № 1. С. 41—44. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://scinn.nas.gov.ua/arhiv/0111/Seminojenko.pdf>

2. Мединський, В. Г. Інноваційне підприємництво : навчальний посібник/ В. Г. Мединський, Л. Г. Шаршукова. – М. : Інфра-М, 1997. – 145 с.

3. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.

4. Державне агенство з питань науки, інновацій та інформатизації України. Розвиток науково-технічної та інноваційної сфери [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://dknii.gov.ua/?q=system/files/sites/default/files/images/Program2011_2014.pdf

5.Маліцький Б. А. Проблеми взаємовідносин суспільства, держави і науки в умовах кризи// Віче №19, 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/3889/?feed>

6. Семиноженко В. П. Чи можливий в Україні інноваційний стрибок?//Дзеркало тижня. Україна. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://gazeta.dt.ua/science/chi-mozhlyviv-y-ukrayini-innovaciyiny-stribok-.html>

Пуделко Олександр Вікторович,

студент спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» економічного факультету Подільського державного аграрно-технічного університету, м. Кам'янець-Подільський
Науковий керівник: к.е.н., доцент Гоголь Т.В.

ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ ДО СПІЛКУВАННЯ ЯК ЧИННИК УСПІШНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА

Психологічному аналізу готовності до спілкування приділялася значна увага в багатьох науково-прикладних напрямках психологічної науки та в державному управлінні. Феномен спілкування розглядався в працях багатьох зарубіжних авторів. Проблемами ділового спілкування займалися, в основному, Д. Карнегі, Г. Фішер, У. Юрі, Дж. Ніренберг, Х. Корнеліус, Ш. Фейр, В. Біркенбіл і ін.

В Україні проблему спілкування як психологічного феномена, а також особливості і структури ділового спілкування, стали освітлюватися тільки останніми роками. Розробки Г.В. Щекіна і його співробітників в галузі психології і менеджменту розглядають різні аспекти ділової взаємодії керівника. В працях С.Д. Максименко, Г. А. Бала, Т.С. Кириленко, Е.І. Бондарчук, Л.І. Бондарчук та ін. Освітлені фундаментальні аспекти категорії спілкування і його ролі формувань і розвитку особистості. Ці концепції домінують і особливо активно досліджуються останнім часом.

Велике практичне значення мають роботи з дослідження сприйняття і розуміння людини людиною, виконані Е.Ф. Бажиним, В.А. Барабаншиковим, А.А. Бодалевим, Т.П. Гавриловою, В.Н. Куничиною, А.Ю., Панасюком та ін. Ці дослідження показали, що взаєморозуміння (сприйняття і розуміння) виступає в єдності з міжособистісними відносинами,